M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.

Ser. 1417

Title : Prasnotarmala

1417

Incomplete

C

Hasnolak Mala		Title
		Author
		Editor
		Year, Vols.
SIC		Publisher
1417		Remarks

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीबैजनाथ सहाय ॥ कुत्रस्था भवंतः ॥ किंना
मानो भवंतः ॥ कस्माद्देशात्समागता भवंतः ॥ किं गमनकारणं ॥ कि
मागमनप्रयोजनं ॥ नगरात्समामाद्वा समागता भवंतः ॥ कावो
जन्मभूमि ॥ किंकुलं भवतां ॥ वयं गुर्जराः ॥ ब्रह्मचारी गंगाराम
शर्मानामानो वयं ॥ दक्षिणादेशात्समागता वयं ॥ किंकार्यमुद्दिश्य
समागता यूयं ॥ अद्य किंचित्प्रयोजनं वर्तते ॥ अस्माकं तदर्थं
समागता वयं ॥ वद किं आगम्यतां ॥ आगम्यते ॥ इहोपविश्य
तां ॥ उपविश्यते ॥ सुखसंभाषणं क्रियतां ॥ क्रियते ॥ एते के
एते ब्राह्मणाः संति ॥ एतौ कौ ॥ एतौ क्षत्रियौ ॥ अयं कः

अयं शिष्यः॥ अनेन किं पठितं॥ व्याकरणं पठितं॥ न्यायप्र
करणानि पठितानि॥ पुनः धर्मशास्त्रं चाधीतं॥ अयं द्वि
तीयः कः॥ अयं पुत्रः॥ अयं किंचित् संस्कृतं न वा॥ किं वा उ
दरंभरिः॥ अहं तु वैदिकः॥ अस्य वेदमभ्यगायाति॥
अनेन वेदांतः॥ स्वसम्यागधीतः॥ एष तु भवान्॥ भो
कुमार त्वं किमायाति॥ वेदो वेदांतशास्त्रं मम सम्यगायाति॥ त
दुच्यतां॥ उच्यते॥ अस्माकं वेदांतिनां मते ब्रह्मणः व्यतिरि
क्तः पदार्थ एव नास्ति॥ अयं प्रपंचः॥ ब्रह्मणः विवर्तो भवति॥

रज्जावहिरिवान्यथाभावो हि विवर्तः॥ तं अस्माकं पुरस्सरं वक्तुं
समर्थः॥ अस्माकं नैयायिकानां मते नैव उक्तानि संति
॥तानि॥ कानि॥ पृथिव्यप्तेजो वायवाकाशकालदिगात्मा म
नांसि॥ अरे मूर्ख एते तु अविद्यकाः पदार्थाः संति॥ कदापि
सत्यानभवंति॥ सर्वं जगत् ब्रह्मणि अध्यस्तं॥ जगतः पृथक्
सत्ता नास्ति॥ ये पदार्था भवद्भिः उक्ताः ते पुनः ब्रह्मणः अ
२ तिरिक्ताः न भवंति॥ एवं ज्ञानानंदे ब्रह्मणि अतीरिक्तं नास्ति॥ ज्ञा
नमेव ज्ञेयाकारेण परिणमते॥ वस्तुतस्तु॥ आत्मा एव के
वलः॥ इति सिद्धांतः॥ स एषः कुत्र गच्छति॥ तौ एतौ कुत्र ग

2

च्छतः॥ ते कुत्र गच्छंति भवान् कुत्र गच्छति॥ भवंतौ कुत्र गच्छ
तः भवंतः कुत्र गच्छंति॥ त्वं कुत्र गच्छसि॥ युवां कुत्र गच्छथः॥ यू
यं कुत्र गच्छथ॥ अहं कुत्र गच्छामि॥ आवां कुत्र गच्छावः॥ वयं
कुत्र गच्छामः॥ इदानीं सः क्व गतः॥ इदानीं तौ क्व गतौ॥ इदानीं ते
क्व गताः॥ अद्य नाहं लोपठामि॥ त्वं मा पठ॥ अद्य समागतं॥
स्या कथं एवं उच्यते॥ मया एवं कुतो क्यते॥ तेतुभ्यं नमः॥
मे मह्यं देहि। तत्र सा पत्न्ता त्यौ तं॥ भवत्स्व सा दीतं॥ कुतो
यौ तं॥ ते तव पुत्रः मे मम अस्य स्वा॥ भवद्भिः अन्य दुच्यते
मया न्य दुव्यते॥ अस्माभिः॥ यदुक्तं॥ कथं यानेऽपि

धर्मशास्त्रमध्ये कुठेनो धर्म

ईश्वरं वंदनं गुरुवचनं सार्थं देयं॥ पुष्पं दक्षिणा देया॥ सर्वकार्यं
समाप्य स्वयं भोक्तव्यं सपरिवारं॥ दुग्धं मधुरं भवति॥ दध्योदनं
प्रीतिकरं भवति॥ गोरसेन विना भोजनं कर्तुं सेवनं न शक्य
ते॥ नवनीतं बलवर्धकं भवति॥ अग्निदीपनं स्वादुकरं गु
णकारि च भवति॥ पुष्टिवर्धकं वृद्धिकरं भवति॥ भोजने भो
जनोपयोगे तोरसो गोरसं विना॥ समीचीनं हि भोजनं र
सद्रव्यसमन्वीतं॥ अन्नं नारातय दंग छेद। पयिष्ठ्यान
कल्प्यते॥ इति कथ्यते॥ धर्मशास्त्रं अस्ति समीचीनं व
र्तते॥ अस्मिन् ग्रामे नगरे वा धर्मशास्त्रवेत्तारः बहवः संति॥

न वैषां कृतः एव आयाति॥ किमपि न जानाति॥ मतद्भ्रान्त्यै ये
यस्मात् कुतः पुनः ज्योतिःशास्त्रं समायाति॥ ज्योतिषं तु सर्वस्य ज्ञानी
यो भवति॥ यथाप्रकारे स्थितं वस्तु प्रतिपद्यते तेन हृदये स्थि
तं ज्यो॰ शुभाशुभं फलं ज्योतिःशास्त्रेण ज्ञायते॥ अस्मात्
तु जन्मपत्रिका क्रियते॥ लग्नं च सम्यक् साध्यते॥ सम्यक् सा
धिते लग्ने प्रश्नो मिलति॥ लग्ने सिद्धे विना प्रश्नो न मिल
ति॥ अतः सर्वे सम्यक् कार्याः भवन्ति॥ आदौ प्रहराणां गतिर्ज्ञात
व्या॥ पश्चात् प्रहराणां फलं ज्ञातव्यं॥ नो चेत् तर्हि किम
पि फलं न मिलति॥ पश्चात् प्रमाणं कृतः आयाति॥ प्रश्नो न मि